

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Δ' ΟΛΟΗΜΕΡΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα: <http://www.minedu.gov.gr>
E-mail: t05olohm@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Κώστας Παπαχρήστος
Τηλέφωνο: 210 344 2239/3605/2243/3285

Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας
Βαθμ. Προτερ. ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 12-09-2014
Αριθ. Πρωτ. Φ.32/227/145146/Γ1

Προς: Όπως Πίνακας Αποδεκτών

ΘΕΜΑ: «Λειτουργία του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου για το σχολικό έτος 2014-2015».

1. Σκοπός και περιεχόμενο

Ο θεσμός του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου εντάχθηκε στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα με το νόμο 2525/1997 (ΦΕΚ 188/1997,τ.Α'), με σκοπό να ανταποκριθεί στις σύγχρονες κοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες, εξασφαλίζοντας σε όλα τα νήπια ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση.

Τα Προγράμματα Σπουδών του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου παρέχουν ολοκληρωμένη εκπαιδευτική προετοιμασία των νηπίων για το Δημοτικό Σχολείο και ενισχύουν το ρόλο της κρατικής μέριμνας με στόχο τη μείωση των μορφωτικών και κοινωνικών ανισοτήτων.

2. Λειτουργία

Για τη λειτουργία των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων είναι σε ισχύ τα ακόλουθα:

- **N. 1566/1985 (ΦΕΚ 167):** «Δομή και λειτουργία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις».
- **N.2525/1997 (ΦΕΚ 188/1997,τ.Α'):** «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».
- **N.3518/2006, άρθρο 73 (ΦΕΚ 272/2006, τ.Α'):** «Αναδιάρθρωση των κλάδων του ταμείου συντάξεων και εργοληπτών δημοσίων έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και ρύθμιση άλλων θεμάτων αρμοδιότητας του Υπ. Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας».
- **Π.Δ. 200/ 98 (ΦΕΚ 161,τ.Α'):** «Οργάνωση και λειτουργία Νηπιαγωγείων».
- **Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002 (ΦΕΚ 1340/2002 τ.Β'),** Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Καθορισμός ειδικότερων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων των Προϊσταμένων των Περιφερειακών Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Διευθυντών και Υποδιευθυντών των Σχολικών Μονάδων και ΣΕΚ και των Συλλόγων Διδασκόντων».
- **Φ.3/898/97657/Γ1/25-9-2006 (ΦΕΚ 1507/2006, τ.Β'),** Κ.Υ.Α. με θέμα: «Αριθμός νηπίων ανά τμήμα στα Νηπιαγωγεία».
- **Φ.32/190/81670/Γ1/20-7-2007 (ΦΕΚ1420/2007,τ.Β'),**Υ.Α. του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ολοήμερου Νηπιαγωγείου».
- **Φ.50/315/72008/Γ1/27-6-2011,** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Στελέχωση των Ολοήμερων Σχολείων».
- **Φ.50/161/71623/Γ1/27-5-2013,** εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προγραμματισμός Λειτουργίας

Ολοήμερων Σχολικών Μονάδων (Ολοήμερα Δημοτικά – Ολοήμερα Νηπιαγωγεία) για το σχολικό έτος 2013-2014».

- **Φ.12/427/79844/Γ1/11-06-2013**, εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ., με θέμα: «Προγραμματισμός εκπαιδευτικού έργου σχολικού έτους 2013-2014»
- **Φ.3/583/22484/Γ1/05-09-2013**, εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ. με θέμα: «Λειτουργία των Σχολικών Μονάδων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2013-2014».

3. Εγγραφές- Φοίτηση νηπίων

Αναφορικά με τις εγγραφές ισχύει η με αρ πρωτ. Φ.6/312/79651/Γ1/21-05-2014 εγκύκλιος του Υ.ΠΑΙ.Θ.. Η φοίτηση όσων την 31η Δεκεμβρίου του έτους εγγραφής συμπληρώνουν ηλικία πέντε (5) ετών είναι υποχρεωτική και στην περίπτωση αυτή έχει εφαρμογή το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν. 1566/1985, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 73 του Νόμου 3518/06 (ΦΕΚ 272/06, τ. Α') .

Η/Ο Προϊσταμένη/ος του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου δέχεται όλες ανεξαιρέτως τις αιτήσεις των γονέων/κηδεμόνων για φοίτηση νηπίων στο Ολοήμερο Πρόγραμμα.

Η λειτουργία των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων εξετάζεται σε επίπεδο ευρύτερης περιοχής και λαμβάνεται μέριμνα, με την εποπτεία του Διευθυντή Π.Ε. και του Σχ. Συμβούλου ώστε να εξασφαλίζεται η φοίτηση όλων των νηπίων σε αυτά. Σε περίπτωση υπεράριθμων τμημάτων οι Προϊσταμένες/οι των Νηπιαγωγείων συνεργάζονται με τους Διευθυντές Εκπαίδευσης και τους Σχ. συμβούλους, με στόχο να ικανοποιήσουν τη φοίτηση όλων των νηπίων. Αυτό επιτυγχάνεται με τη διευκόλυνση της φοίτησης ορισμένων νηπίων σε όμορα Νηπιαγωγεία.

Καταρχήν γίνονται δεκτά τα νήπια της πρώτης ηλικίας. Όταν ο αριθμός των υποψηφίων δεν επιτρέπει την ικανοποίηση όλων των αιτήσεων γίνεται κλήρωση. Στις περιπτώσεις που ικανοποιηθούν όλες οι αιτήσεις της Α' ηλικίας και παραμένουν ακόμη κενές θέσεις, αυτές συμπληρώνονται από νήπια Β' ηλικίας κι αν οι αιτήσεις είναι πολλές γίνεται κλήρωση. [§ 10, Άρθρο 7, Π.Δ.200/98 (ΦΕΚ 161, τ.Α').]

Προκειμένου το Υ.ΠΑΙ.Θ. να έχει σαφή εικόνα της στελέχωσης και λειτουργίας των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων, θα πρέπει οι Προϊστάμενες/οι να ενημερώνουν άμεσα το Διευθυντή Π.Ε. για οποιαδήποτε μεταβολή παρουσιάζεται στον αριθμό των μαθητών που φοιτούν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, καθώς και το Πληροφοριακό Σύστημα Π/θμιας – Δ/θμιας MySchool. Παράλληλα θα πρέπει να αποστέλλουν στην αρχή κάθε τριμήνου στον οικείο Διευθυντή Εκπαίδευσης, ονομαστική κατάσταση των νηπίων που φοιτούν στο Ολοήμερο Τμήμα.

4. Οργάνωση Ολοήμερου Νηπιαγωγείου

4.1.Ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός φοιτούντων νηπίων είναι επτά (7). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (ιδιαίτερες τοπικές συνθήκες, Ολοήμερα Νηπιαγωγεία απομακρυσμένων περιοχών της χώρας ή όταν ιδιαίτεροι λόγοι το επιβάλλουν), με Απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή, κατόπιν σχετικής εισήγησης των Σχολικών Συμβούλων Προσχολικής Αγωγής καθώς και του Διευθυντή Π.Ε., η διάρθρωση των τμημάτων καθώς και ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός φοιτούντων νηπίων μπορεί να ορίζεται διαφορετικά.

4.2.Κανένα Ολοήμερο Νηπιαγωγείο δε θα αναστείλει τη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος, καθώς είναι δυνατόν να φιλοξενήσει νήπια όμορων πληθωρικών Ολοήμερων Νηπιαγωγείων, με έγκριση των Προϊστάμενων Αρχών, συμπεριλαμβανομένων αυτών που δε λειτούργησαν ενώ είχαν οριστεί ως Ολοήμερα τα προηγούμενα έτη, και μη εξαιρουμένων αυτών στα οποία δεν κατατέθηκαν σχετικές δηλώσεις γονέων/κηδεμόνων, για το Σχ. Έτος 2014-15.

4.3. Σε περιπτώσεις που είναι αδύνατη η λειτουργία Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, μπορεί αυτή να ανασταλεί για ένα έτος, με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής και σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή Π.Ε..

4.4. Οι Περιφερειακοί Διευθυντές, θα πρέπει να αποστείλουν στη Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε. του Υ.ΠΑΙ.Θ. **ηλεκτρονικά**, μέχρι 17-10-2014, συγκεντρωτικό πίνακα των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων προς ενημέρωση, στον οποίο θα αναφέρεται επίσης, ο λόγος αναστολής του Ολοήμερου Προγράμματος.

4.5. Αν σε ένα **Ολοήμερο Νηπιαγωγείο λειτουργεί και κλασικό τμήμα**, επισημαίνεται πως κάθε τμήμα λειτουργεί ως προς το εκπαιδευτικό του πρόγραμμα και το ωράριο ανεξάρτητα από το άλλο.

Σε περίπτωση που ο αριθμός των νηπίων του ολοήμερου τμήματος είναι μικρότερος του προβλεπόμενου και στο κλασικό μεγαλύτερος, με σύμφωνη γνώμη του/της Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής, δίνεται η δυνατότητα να κατανεμηθούν οι μαθητές στα δύο τμήματα μέχρι τη λήξη του κλασικού προγράμματος και να συνεχίζουν στο ολοήμερο πρόγραμμα όσοι μαθητές έχουν δηλώσει συμμετοχή σ' αυτό.

Σε περιπτώσεις Ολοήμερων Νηπιαγωγείων όπου λειτουργεί παράλληλα στη σχολική μονάδα και κλασικό τμήμα και οι αιτήσεις των νηπίων για φοίτηση στο Ολοήμερο Τμήμα είναι πάνω από 25, είναι δυνατόν εφόσον υπάρχουν οι κατάλληλες υποδομές και το απαραίτητο εκπαιδευτικό προσωπικό, να δημιουργείται και άλλο ή άλλα Τμήματα Ολοήμερου Προγράμματος, με τη σύμφωνη γνώμη του/της Σχ. Συμβούλου προσχολικής αγωγής και του Δ/ντή Π.Ε., ύστερα από έγκριση/απόφαση του Περιφερειακού Δ/ντή Εκπαίδευσης. (Στις περιπτώσεις αυτές τα νήπια του κλασικού τμήματος κατανέμονται στα Ολοήμερα)

4.6. Όταν σε μια περιοχή λειτουργούν **μόνο Ολοήμερα Νηπιαγωγεία** και δεν υπάρχει κλασικό τμήμα ενώ υπάρχουν αιτήματα γονέων για φοίτηση νηπίων **πρώτης ηλικίας** σε κλασικό τμήμα, μπορεί να επιτραπεί **μόνο για τα νήπια αυτά**, με σύμφωνη γνώμη του Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής και του Διευθυντή Π.Ε., η φοίτησή τους σε Ολοήμερο Τμήμα και η αποχώρησή τους στις 12:30. Προϋπόθεση για τα παραπάνω είναι να έχει κατατεθεί υπεύθυνη δήλωση του γονέα/κηδεμόνα, στην οποία θα αναφέρεται πως θα παραλαμβάνει το μαθητή στις 12:30 κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, ώστε να μη διαταράσσεται η ομαλή λειτουργία των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων καθώς και να μη γίνει υπέρβαση του μέγιστου αριθμού νηπίων ανά εκπαιδευτικό.

4.7. Στην περίπτωση συνεχούς απουσίας νηπίου από το Ολοήμερο Τμήμα, η/ο Προϊσταμένη/ος του Νηπιαγωγείου ενημερώνει τους γονείς/κηδεμόνες για την υποχρεωτικότητα της φοίτησης. Εάν και μετά την ενημέρωση συνεχίζονται οι απουσίες, ενημερώνει εγγράφως τους γονείς/κηδεμόνες και τους ζητά τη συμπλήρωση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης για τη μη συμμετοχή στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Μετά από αυτή τη διαδικασία η/ο Προϊσταμένη/ος του Νηπιαγωγείου μπορεί να διαγράψει το νήπιο από το Ολοήμερο Τμήμα και να ενημερώσει το Διευθυντή Εκπαίδευσης.

5. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα συντάσσεται από την/τον Προϊσταμένη/ο του Νηπιαγωγείου, σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό και υποβάλλεται σε τρία αντίγραφα στους Σχολικούς Συμβούλους Προσχολικής Αγωγής για θεώρηση.

Ανάλογα με τις ιδιαίτερες συνθήκες, το Ημερήσιο Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων μπορεί να αναπροσαρμόζεται από τις/τους Νηπιαγωγούς, ύστερα από συνεργασία και με τη σύμφωνη γνώμη των Σχολικών Συμβούλων Προσχολικής Αγωγής.

Τα Ολοήμερα Τμήματα δε λειτουργούν μόνο τις ημέρες που έχουν ορισθεί ως επίσημες σχολικές αργίες, σύμφωνα με το άρθρο 4, του Π.Δ. 200/98 (ΦΕΚ 160, τ.Α'). Όλες τις υπόλοιπες ημέρες λειτουργούν κανονικά.

Η Πρωινή Προαιρετική Ζώνη (7:00 – 8:00) λειτουργεί εφόσον συμπληρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός των πέντε (5) νηπίων, πρώτης νηπιακής ηλικίας.

Ωράριο-Ωρολόγιο Πρόγραμμα του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου

07:00 - 08:00	– Πρωινή Προαιρετική Ζώνη
07:00 - 07:30	– Προσέλευση νηπίων
08:00 - 08:15	– Προσέλευση νηπίων
08:00 - 09:00	– Αυθόρμητες Δραστηριότητες στις γωνιές δραστηριοτήτων/Προσευχή
09:00 - 09:30	– Συζήτηση – Ημερήσιος Προγραμματισμός Δραστηριοτήτων
09:30 - 10:30	– Ανάπτυξη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων
10:30 - 11:15	– Πρόγευμα – Διάλειμμα
11:15 - 12:00	– Αυθόρμητες Δραστηριότητες στις γωνιές δραστηριοτήτων – Παιδαγωγικά Παιχνίδια
12:00 - 12:30	– Ανάπτυξη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων
12:30 - 13:00	– Διάλειμμα
13:00 - 13:45	– Προετοιμασία γεύματος – Γεύμα
13:45 - 14:30	– Χαλάρωση – Ύπνος
14:30 - 15:15	– Ανάπτυξη Διαθεματικών Δραστηριοτήτων
15:15 - 15:45	– Συζήτηση – Αξιολόγηση των Ημερήσιων Δραστηριοτήτων – Προγραμματισμός της επόμενης ημέρας – Προετοιμασία για αποχώρηση
15:45 - 16:00	– Αποχώρηση των νηπίων

Η ώρα έναρξης και λήξης του Εκπαιδευτικού Προγράμματος είναι δυνατό να τροποποιείται με απόφαση του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.Π.Ε.), αναλόγως των τοπικών συνθηκών, χωρίς να μεταβάλλεται η χρονική διάρκειά του [**Φ.32/190/81670/Γ1/20-7-2007 (ΦΕΚ 1420/2007 τ. Β', παρ. 6)**].

Η αποχώρηση των νηπίων γίνεται με ευθύνη της/του Νηπιαγωγού από 15:45 έως και τις 16:00 και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Π.Δ. 200/98, άρθρα 7 και 11.

Δυνατότητα πρόωρης αποχώρησης από το Ολοήμερο Πρόγραμμα, **δίνεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, πάντα με φειδώ και με προκαθορισμένα κριτήρια** που ορίζονται ύστερα από συνεργασία του/της Προϊσταμένου/ης του Νηπιαγωγείου με τον οικείο Σχ. Σύμβουλο προσχολικής Αγωγής και τον Δ/ντή Π.Ε.. **ώστε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας και ο ρόλος του Ολοήμερου Σχολείου.** Η διαδικασία που θα ακολουθείται είναι η εξής:

1. Υποβολή σχετικής αίτησης του γονέα/κηδεμόνα του νηπίου/προνηπίου (μέχρι την 20^η Σεπτεμβρίου), στη διεύθυνση του Νηπιαγωγείου, συνοδευόμενη με τα απαραίτητα δικαιολογητικά.
2. Το σχετικό αίτημα εξετάζεται από τον οικείο Σχολικό Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής όσον αφορά την κοινωνική του διάσταση, που το υποβάλει μαζί με την εισήγησή του, εντός 15 ημερών στον οικείο Δ/ντή Π.Ε., ο οποίος δίνει και την τελική έγκριση.

Στις περιπτώσεις που εγκρίνεται η πρόωρη αποχώρηση, υποχρεούται ο γονέας/κηδεμόνας να καταθέσει στη Διεύθυνση του Νηπιαγωγείου, υπεύθυνη δήλωση για την ασφαλή αποχώρηση του νηπίου/προνηπίου, (σύμφωνα με τις ώρες και τις ημέρες που καθορίζονται στη σχετική έγκριση).

6. Εκπαιδευτικό προσωπικό

Οι θέσεις των Νηπιαγωγών στα Ολοήμερα Νηπιαγωγεία είναι ενιαίες, χωρίς να γίνεται διάκριση σε θέσεις για πρωινό ή απογευματινό ωράριο, για Κλασικό ή Ολοήμερο Πρόγραμμα και κατά συνέπεια όλες/οι οι Νηπιαγωγοί έχουν τα ίδια δικαιώματα στην επιλογή προγράμματος και ωραρίου. Κάθε τμήμα

Ολοήμερου Προγράμματος στελεχώνεται από δύο νηπιαγωγούς. Η επιλογή και η ανάθεση ωραρίου γίνεται **με ομόφωνη** απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων. Σε περίπτωση διαφωνίας η οριστική λύση δίνεται ύστερα από συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων παρουσία του οικείου Σχολικού Συμβούλου Προσχολικής Αγωγής, με καταγραφή σχετικού πρακτικού.

Διδακτικό Ωράριο χωρίς Πρωινή Ζώνη: Ο διδακτικός χρόνος που καλύπτει η 1η νηπιαγωγός ορίζεται από τις 08.00 έως τις 12.00, ενώ της 2ης νηπιαγωγού από τις 11.45 έως τις 15.45. Ο χρόνος που διατίθεται για τη συνεργασία των δύο νηπιαγωγών ορίζεται από τις 11.45 έως τις 12.00.

Διδακτικό Ωράριο με Πρωινή Ζώνη: Ο διδακτικός χρόνος που καλύπτει η 1η νηπιαγωγός ορίζεται από τις 07.00 έως τις 11.30, ενώ της 2ης νηπιαγωγού από τις 11.15 έως τις 15.45. Ο χρόνος που διατίθεται για τη συνεργασία των δύο νηπιαγωγών ορίζεται από τις 11.15 έως τις 11.30.

7. Συνεργασία Νηπιαγωγών

Οι Νηπιαγωγοί του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου συντάσσουν από κοινού τον Προγραμματισμό των δραστηριοτήτων, τον τρόπο υλοποίησης και προσέγγισης και φροντίζουν να υπάρχει συνοχή και συνέχεια των Πρωινών - Απογευματινών Δραστηριοτήτων. Η επιτυχία του Ολοήμερου Προγράμματος στηρίζεται στη συνεργασία των δύο νηπιαγωγών, στην ενιαία γραμμή δράσης τους, στη συνέχεια και στη συνάφεια του Προγράμματος.

8. Γεύμα – Ξεκούραση

Η παιδαγωγική αξιοποίηση της ώρας του γεύματος, παρέχει την δυνατότητα στα νήπια να κατακτήσουν δεξιότητες, να αναπτύξουν αυτονομία, να επικοινωνούν και συγχρόνως να αποκτήσουν σωστές διατροφικές συνήθειες. Η/Ο Νηπιαγωγός καθοδηγεί τα Νήπια να συμμετέχουν ενεργά στην οργάνωση της σίτισης (προετοιμασία, ζέσταμα φαγητού, καθαριότητα), φροντίζει δε ο χώρος σίτισής τους να πληροί τους κανόνες υγιεινής και να διατηρείται καθαρός μετά το γεύμα.

Στο Ολοήμερο Πρόγραμμα προβλέπεται χρόνος για την ξεκούραση των νηπίων μετά το γεύμα. Οι νηπιαγωγοί δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες ξεκούρασης και χαλάρωσης, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο - «γωνιά ξεκούρασης». Η γωνιά ξεκούρασης δημιουργείται σε κατάλληλο σημείο της αίθουσας και αποτελεί ένα χώρο ευχάριστο, στον οποίο τα παιδιά νιώθουν ασφάλεια.

Η ώρα της χαλάρωσης και της ξεκούρασης έχει παιδαγωγική αξία, καθώς τα νήπια εσωτερικεύουν κανόνες της κοινωνικής ζωής, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν και να σέβονται τις ανάγκες των άλλων, να αυτοπειθαρχούν και να αναπτύσσουν αισθήματα αλληλεγγύης και συνεργασίας.

9. Συνεργασία με τους γονείς/κηδεμόνες

Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς, αλλά και σε τακτά χρονικά διαστήματα, οι Νηπιαγωγοί καλούν τους γονείς/κηδεμόνες των μαθητών που παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα και τους ενημερώνουν για τον κοινωνικό και παιδαγωγικό ρόλο του Ολοήμερου Νηπιαγωγείου, το πρόγραμμα και τους στόχους του, τις δραστηριότητες, καθώς και για την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διδασκαλίας. Στις συγκεντρώσεις αυτές μπορεί να ζητηθεί η συμμετοχή των Σχολικών Συμβούλων Προσχολικής Αγωγής και του Διευθυντή Π.Ε.

10. Θέματα υποδομών

Η/Ο Προϊσταμένη/ος του Νηπιαγωγείου, σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό, ορίζει την αίθουσα του Νηπιαγωγείου στην οποία θα φιλοξενηθεί το Τμήμα ή τα Τμήματα του Ολοήμερου Προγράμματος. Όπου κρίνεται απαραίτητο χρησιμοποιούνται και οι χώροι του Κλασικού Τμήματος μετά τη λήξη του Κλασικού Προγράμματος, ώστε να εξασφαλίζονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες παραμονής των παιδιών στο Ολοήμερο Νηπιαγωγείο.

Στις περιπτώσεις που προκύψουν προβλήματα ενημερώνονται και ζητείται η συνδρομή των Σχολικών Συμβούλων Προσχολικής Αγωγής. Το εποπτικό υλικό που διαθέτουν τα Νηπιαγωγεία αξιοποιείται από το σύνολο του διδακτικού προσωπικού.

Η παρούσα εγκύκλιος, με ευθύνη των Προϊσταμένων των Ολοήμερων Νηπιαγωγείων, να αναπαραχθεί και να διανεμηθεί σε όλους τις/τους Νηπιαγωγούς, οι οποίοι θα λάβουν γνώση ενυπόγραφα.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Περιφερειακές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης της χώρας (έδρες τους)
2. Προϊστάμενους Παιδαγωγικής & Επιστημονικής Καθοδήγησης Π.Ε (μέσω Περιφ. Δ/σεων Εκπαίδευσης)
3. Σχολικούς Συμβούλους Προσχολικής Αγωγής (μέσω Περιφ. Δ/σεων Εκπαίδευσης)
4. Δ/νσεις Π.Ε. της χώρας (έδρες τους)
5. Νηπιαγωγεία και Ολοήμερα Νηπιαγωγεία της χώρας (μέσω Δ/σεων Π.Ε)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
4. Δ/ση Προσωπικού Π.Ε
5. Δ/ση ΠΟΔΕ
6. Δ/ση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
7. Δ/ση Φυσικής Αγωγής
8. Δ/ση Ειδικής Αγωγής
9. Δ/ση ΣΕΠΕΔ
10. Γ.Ε.Π.Ο.
11. Δ/ση Σπουδών Π.Ε.
12. Τμήμα Δ΄